

Date noi asupra răspîndirii nycteribiidelor (*Diptera, Pupipara*) în România

de

Anca Burghel-Bălăcescu

595.774:599.42:551.442

Nota de față completează harta răspîndirii nycteribiidelor în România cu 25 de puncte noi de colectare și semnaleză prezența unei noi specii pentru fauna țării: *Nycteribia kolenatii* Theodor. Un singur exemplar mascul din această specie a fost colectat din Peștera Lili-cilor de la Gura Dobrogii, reprezentînd limita estică a arealului.

Într-o notă anterioară am menționat 9 specii de nycteribiide colectate numai din peșteri din țara noastră și am arătat posibilitatea existenței încă a două specii, *Penicillidia monoceros* Speiser și *Nycteribia kolenatii* Theodor. Nota de față completează harta răspîndirii nycteribiidelor în România cu 25 de puncte de colectare noi și semnaleză prezența unei noi specii pentru fauna țării: *N. kolenatii*. Pentru fiecare specie am întocmit un tabel din care să reiasă numărul total al indivizilor colectați, proporția între sexe, precum și paraziții asociați din aceeași familie.

Materialul studiat este prezentat pe regiuni.

Reg. Banat

- 1 280* Peștera Sinesii, 14. III. 1963. De pe guano: *Penicillidia conspicua*, *P. dufouri*.
- 1 281 Peștera lui Dușu, 15. III. 1963. De pe *Myotis myotis*: *Nycteribia vexata*. De pe *Rhinolophus ferrumequinum*: *N. biarticulata*.

---

* Reprezintă numărul din colecția Institutului de speologie „E. Racoviță”.

- 1 356 Peștera de la Românești, 22. V. 1963 (leg. A. și Ș t. N e g r e a). De pe *Miniopterus schreibersii* : *N. schmidli*, *P. dufouri*.
- ✓ 859 Peștera Gaura Pîrșului de la Capu-Baciului, 13. XI. 1961 (leg. A. și Ș t. N e g r e a). De pe *R. ferrumequinum* : *N. biarticulata*.
- 754 Peștera Bohui, 28. IX. 1961 (leg. A. și Ș t. N e g r e a). De pe *M. oxygnathus* : *N. latreillii*, *P. dufouri*.
- 1 402 Peștera Comarnic, 24. VII. 1963. De pe *M. myotis* : *N. latreillii*, *P. dufouri*.
- 1 409 Peștera Liliecilor — Carașova, 25. VII. 1963. De pe *M. myotis* : *N. latreillii*, *P. dufouri*, *N. schmidli*. De pe *M. capaccinii* : *N. pedicularia*, *P. dufouri*. De pe *M. schreibersii* : *N. schmidli*, *P. conspicua*, *P. dufouri*.
- 1 536 Peștera Liliecilor — Carașova, 31. VIII. 1964 (leg. A. și Ș t. N e g r e a). De pe guano : *N. schmidli*.
- 1 451 Peștera cu apă din Cheile Gîrliștei, 9. X. 1963. De pe *R. ferrumequinum* : *N. biarticulata*.
- 1 094 Peștera Gaura cu Muscă, 10. VI. 1962 (leg. A. și Ș t. N e g r e a). De pe *M. schreibersii*, *M. myotis* și *R. ferrumequinum* : *P. dufouri*, *N. schmidli* și *N. biarticulata*.
- 1 101 Peștera Gaura cu Muscă, 14. VI. 1962 (leg. A. și Ș t. N e g r e a). De pe perete : *P. dufouri*.
- 1 088 Peștera din valea Ceuca, 9. VI. 1962 (leg. A. și Ș t. N e g r e a). De pe *R. blasii* : *N. biarticulata*.
- 1 067 Peștera Ieskinia, 7. VI. 1962 (leg. A. și Ș t. N e g r e a). De pe *R. hipposideros* : *N. biarticulata*.

Reg. Oltenia

- 837 Peștera Topolnița, 20. IX. 1961. De pe *M. oxygnathus* : *P. dufouri*. De pe *R. ferrumequinum* : *N. biarticulata*.
- 1 255 Peștera Topolnița, galeria Murgoci, 16. X. 1962. De pe *M. myotis* : *N. vexata*, *P. dufouri*.
- 1 256 Peștera Topolnița, sectorul Sohodol, 11. XI. 1962 (leg. V. D e c u). De pe *M. schreibersii* : *N. schmidli*.
- 1 490 Peștera Topolnița, 23. IX. 1963. De pe *R. hipposideros* : *N. biarticulata*.
- 1 522 Peștera Topolnița, sectorul Peștera Femeii, 26. X. 1964. De pe guano : *P. conspicua*.
- 1 260 Peștera Mare de la Balta, 29. XI. 1962. De pe *R. ferrumequinum* : *N. biarticulata*.
- 1 264 Peștera Gramei, 12. X. 1962. De pe *R. ferrumequinum* : *N. biarticulata*.
- 1 263 Peștera din Dealul Curecea, 19. X. 1962. De pe *R. ferrumequinum* : *N. biarticulata*.
- 1 037 Peștera de la Izverna, 14. VI. 1962. De pe *M. myotis* : *N. vexata*, *N. latreillii*, *P. dufouri*.
- 1 324 bis Peștera de la Izverna, 9. VII. 1963. De pe *M. myotis* : *N. vexata*, *N. latreillii*, *N. pedicularia*, *P. dufouri*.
- 840 Peștera Bulba, 21. X. 1961. De pe *R. ferrumequinum* : *N. biarticulata*.

- 1 620 Peștera Bulba, 8. V. 1965. De pe *M. schreibersii* : *N. schmidli*, *P. dufouri*.
- 1 670 Peștera Bulba, 10. IX. 1965 De pe guano : *N. schmidli*. Peștera de la Podul Natural, 5. XI. 1965 (leg. I. Căpușe). De pe *M. myotis* : *P. dufouri*.
- 1 257 Peștera Cloșani, 28. XI. 1962. De pe *R. ferrumequinum* : *N. biarticulata*.
- 1 281 bis Peștera Cloșani, 26. III. 1963. De pe *R. blasii* : *N. biarticulata*.
- 1 622 Peștera Cloșani, 10. V. 1965. De pe *R. blasii* : *N. biarticulata*.
- 1 491 Peștera Vacilor din Steiul Orzeștilor, oct. 1963. De pe *R. blasii* : *N. biarticulata*.
- 1 624 Peștera Vacilor din Steiul Orzeștilor, 11. VI. 1965. De pe *R. blasii* : *N. biarticulata*.
- 1 475 Peștera Lazului, 26. IX. 1963. De pe *M. schreibersii* : *N. schmidli*, *P. conspicua*. De pe *R. ferrumequinum* : *N. biarticulata*.
- 1 318 Peștera Fușteica, 7. VII. 1963. De pe *M. myotis* : *N. latreillii*, *N. vexata*, *P. dufouri*. De pe *M. capaccinii* : *N. pedicularia*. De pe *M. schreibersii* : *N. schmidli*, *N. pedicularia*, *P. dufouri*. Peștera Fușteica, 4. IX. 1965 (leg. E. Șerban și D. Dancău). De pe *M. schreibersii* : *N. schmidli*, *N. pedicularia*. De pe *M. capaccinii* : *N. pedicularia*, *N. vexata*. De pe *M. myotis* : *N. pedicularia*, *N. latreillii*, *P. dufouri*, *Basilina nana*, *Basilina nattereri*.
- 1 664 Peștera Fușteica, 10. IX. 1965 (leg. Șt. Avram). De pe guano : *N. schmidli*, *N. latreillii*, *P. dufouri*.
- 1 672 Peștera cu războaie, 7. IX. 1965. De pe *R. blasii* : *N. biarticulata*.
- 1 468 Peștera de la Pătrunsa, 24. X. 1963. De pe *R. ferrumequinum* : *N. biarticulata*.
- 1 492 Peștera de la Apa Spînzurată, 24. X. 1963. De pe *M. schreibersii* : *N. schmidli*.

Reg. Hunedoara

- 1 311 Peștera Cioclovina cu Apă, 1. VII. 1963 (leg. M. Georgescu). De pe *M. schreibersii* : *P. conspicua*.
- 1 494 Peștera Șura Mare, 7. III. 1964 (leg. M. Dumitrescu). De pe *M. schreibersii* : *N. schmidli*.
- 1 493 Peștera „Gaura lui Cocolbea”, 6. III. 1964 (leg. M. Dumitrescu). De pe *M. myotis* : *N. vexata*.

Reg. Argeș

- 1 472 Peștera Liliecilor de la M. Bistrița, 3. X. 1963. De pe guano : *N. vexata*, *N. latreillii*, *N. schmidli*.

(Reg. Maramureș)

- 707 Peștera Măgura — Sighiștel, 18. VII. 1961 (leg. A. Hollinger). De pe perete : *P. dufouri*.

Reg. Cluj

Peștera de la Izvorul Tăușoarelor. De pe *M. myotis* : *P. dufouri*, *N. latreillii*, *N. vexata* (leg. I. Viehmann).

Reg. Dobrogea

- 730 Peștera Liliecilor de la Gura Dobrogii, 30. VIII. 1961 (leg. M. Dumitrescu). De pe podea : *P. dufouri*.
- 822, 823, 824. Peștera Liliecilor de la Gura Dobrogii, 23. X. 1961 (leg. M. Dumitrescu, T. Orghidan și M. Georgescu). De pe podea : *P. dufouri*, *N. kolenatii*.
- 1304 Peștera Liliecilor de la Gura Dobrogii, 17. IV. 1963. De pe *M. schreibersii* : *N. schmidli*, *P. conspicua*, *P. dufouri*, *N. vexata*.
- 1675 Peștera Liliecilor de la Gura Dobrogii, 17. IX. 1965 (leg. M. Georgescu). De pe *M. oxygnathus* : *N. vexata*.
- 1685 Peștera Liliecilor de la Gura Dobrogii, 20. IX. 1965 (leg. M. Dumitrescu). De pe podea : *P. conspicua*, *P. dufouri*.
- 480 Peștera de la Limanu, 28. II. 1961 (leg. M. Dumitrescu și T. Orghidan). De pe *R. méhelyi* : *N. biarticulata*.
- 1517 Peștera de la Limanu, 10. X. 1964. De pe perete : *P. conspicua*.

Nycteribia pedicularia Latreille 1805

Gazda principală a acestei specii este *Myotis capaccinii*, de pe care s-a colectat în peșterile din țara noastră numărul cel mai mare de exemplare. În prima notă asupra nycteribiidelor din România am menționat 29 de exemplare aparținând acestei specii, colectate de pe *Myotis myotis* din peștera Fușteica. Arătăm cu această ocazie că s-a făcut o greșeală la etichetarea acestui material care provine tot de pe *M. capaccinii*. Limita nordică de răspindire a acestei specii este reprezentată de nordul Iugoslaviei și în România de nordul Olteniei și al Banatului.

Gazda	Nr. total de exemplare	Nr. ♂♂	Nr. ♀♀	Paraziți asociați
<i>Myotis capaccinii</i>	10	6	4	<i>N. vexata</i> <i>P. dufouri</i>
<i>Miniopterus schreibersii</i>	7	4	3	<i>P. dufouri</i> <i>N. schmidli</i>
<i>Myotis myotis</i>	7	3	4	<i>N. latreillii</i> <i>N. vexata</i> <i>P. dufouri</i>

Nycteribia latreillii Leach 1817

Toate exemplarele examinate provin de pe *Myotis myotis* cele mai multe fiind colectate de pe indivizii din coloniile de la Peștera Liliecilor — Carașova, Peștera de la Izvorul Tăușoarelor, peștera de la Izverna, peștera

Fușteica și Peștera Liliecilor de la Gura Dobrogii. Puparii de *N. latreillii* au fost puși în evidență în Peștera Liliecilor — Carașova (25. VII. 1963), în Peștera Sinesii (14. III. 1963) și în Peștera Liliecilor de la Gura Dobrogii (17. VI. 1963). În peștera Sinesii, la data cercetării nu am găsit nici o colonie de lilieci, ci numai exemplare izolate de *R. ferrugineum*. În câteva locuri pe tavan am găsit însă aglomerări mari de puparii de *N. latreillii*, *N. schmidli*, *P. dufouri* și *P. conspicua*, ceea ce ne arată că vara, această peșteră este locuită de miotîși și miniopteri.

× *Nycteribia schmidli* Schiner 1853

Materialul din colecția Institutului provine aproape în întregime de pe *Miniopterus schreibersii*, specie din care niciodată nu am găsit exemplare neparazitate. Un mare număr de puparii au fost adunate din Peștera Liliecilor — Carașova (25. VII. 1963), din peștera Sinesii (14. III. 1963), din Peștera Liliecilor — Carașova (25. VII. 1963), din peștera Sinesii (14. III. 1963), din Peștera Liliecilor de la Gura Dobrogii (17. VI. 1963) și din Peștera de la Limanu (5. V. 1963).

Gazda	Nr. total de exemplare	Nr. ♂♂	Nr. ♀♀	Paraziți asociați
<i>Miniopterus schreibersii</i>	154	75	79	<i>P. conspicua</i> <i>P. dufouri</i> <i>N. pedicularia</i> <i>N. vexata</i>
<i>Myotis myotis</i>	3		3	<i>P. dufouri</i> <i>N. latreillii</i>

Nycteribia vexata Westwood 1835

Gazda principală a acestei specii este *Myotis myotis*. Mult mai rar a fost colectată de pe alte specii de *Myotis* și *Miniopterus schreibersii*. În Peștera Liliecilor de la Gura Dobrogii am identificat și 2 puparii, care corespund întocmai descrierii făcute de K. H ü r k a. Este pentru prima oară că se pun în evidență pupariile acestei specii, în peșterile țării noastre.

Gazda	Nr. total de exemplare	Nr. ♂♂	Nr. ♀♀	Paraziți asociați
<i>Myotis myotis</i>	154	57	97	<i>P. dufouri</i> <i>N. latreillii</i> <i>N. pedicularia</i>
<i>Myotis capaccinü</i>	1	1		<i>N. pedicularia</i>
<i>Myotis oxygnathus</i>	1	1		
<i>Miniopterus schreibersii</i>	2	2		<i>P. dufouri</i> <i>N. schmidli</i>

† *Nycteribia biarticulata* Herm. 1804

Această specie parazitează pe diferite specii de *Rhinolophus*. Numărul cel mai mare de exemplare a fost colectat de pe *R. ferrumequinum* și *R. blasii*. Pe exemplarele de rinolofi cercetate din peșterile țării noastre n-am mai colectat niciodată alte specii de nycteribii.

Pupariile de *N. biarticulata* din colecție provin din următoarele peșteri: Peștera Liliecilor de la Gura Dobrogii (17. VII. 1963), Peștera de la Limanu (5. V. 1963) și Peștera cu războaie (7. IX. 1965). În primele două se adăpostesc colonii de *Rhinolophus méhelyi*, iar în ultima de *R. blasii*.

Gazda	Nr. total de exemplare	Nr. ♂♂	Nr. ♀♀	Paraziți asociați
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	37	22	15	
<i>Rhinolophus blasii</i>	22	12	10	
<i>Rhinolophus méhelyi</i>	1	2	2	
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	3	1	2	

Nycteribia kolenatii Theodor 1954

Un exemplar mascul a fost colectat în Peștera Liliecilor de la Gura Dobrogii, pe podea, în sala defileului, la 23.X.1961 (leg. M. Dumitrescu).

Gazda preferată a acestei specii este *Myotis daubentonii*, iar parazitul asociat *Penicillidia monoceros*. Alte gazde: *Myotis mystacinus*, *M. nattereri*, *M. bechsteini*, *M. dasycneme*, *M. myotis*, *Pipistrellus pipistrellus*, *Eptesicus serotinus*, *Plecotus auritus* și *Rhinolophus hipposideros*.

Specia este cunoscută din: Irlanda, Anglia, Danemarca, Norvegia, Suedia, Finlanda, R. S. S. Estonă, Franța, Olanda, R. D. Germană și R. F. Germană, Polonia, Elveția, Italia, Austria, Cehoslovacia (fig. 1), România (Dobrogea) reprezintă limita estică a arealului.

Nouă pentru fauna României.

† *Penicillidia conspicua* Speiser 1901

Ca și *N. schmidli*, *Penicillidia conspicua* parazitează pe *Miniopterus schreibersii*. Pupariile acestei specii au fost găsite în peștera Sinesii (14. III. 1963), în Peștera Liliecilor de la Gura Dobrogii (26. VII. 1962) și în Peștera de la Limanu (10. X. 1964).

În Peștera Liliecilor — Carașova, am colectat miniopterii într-un sac de pînă, pe peretele căruia s-a împupat la 25. VII. 1963 o larvă de *Penicillidia conspicua*. Adultul a apărut la 30. VIII. Durata stadiului nimal a fost deci de 36 de zile.

Gazda	Nr. total de exemplare	Nr. ♂♂	Nr. ♀♀	Paraziți asociați
<i>Miniopterus schreibersii</i>	7	5	2	<i>N. schmidli</i> <i>P. dufouri</i>

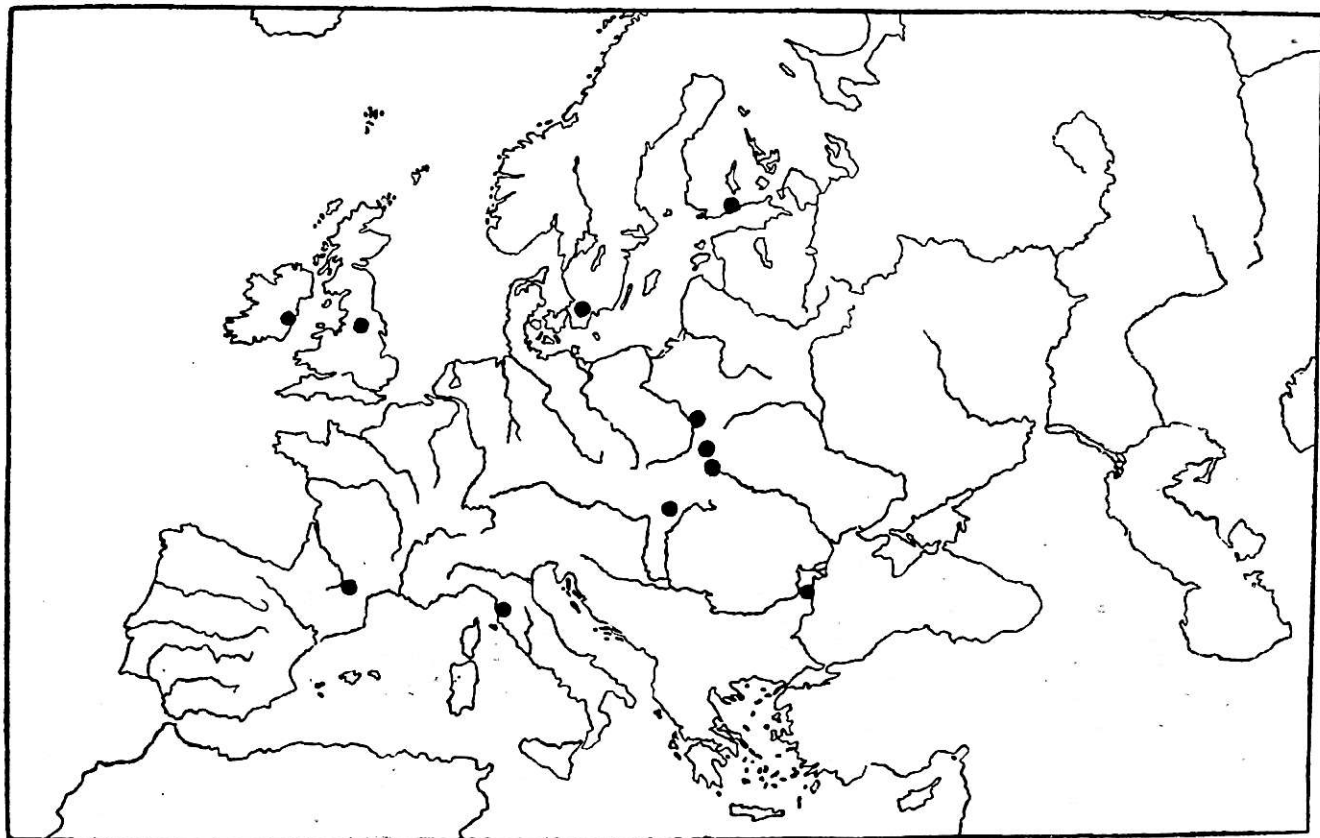

Fig. 1. — Răspândirea speciei *Nycteribia kolenatii* în Europa (după K. H ú r k a, completată de noi).

Penicillidia dufouri Westwood 1835

Cel mai mare număr de exemplare a fost colectat de pe *Myotis myotis* și *Miniopterus schreibersii*. Cele câteva zeci de pupari care le avem în colecție provin din Peștera Liliecilor — Carașova (25. VII. 1963), din peștera Sinesii (14. III. 1963), Peștera Liliecilor de la Gura Dobrogii (17. VI. 1963, 26. VII. 1962), Peștera cu războaie (7. IX. 1965), peștera Topolnița (20. VI. 1962) și Peștera de la Limanu (8. X. 1963). O larvă de *P. dufouri* din Peștera Liliecilor — Carașova provenind de pe *Myotis myotis* s-a împupat pe peretele unui sac de pînză la 27. VII. 1963. La 30 august am obținut un adult mascul, deci după 34 de zile, durată asemănătoare cu aceea de la *P. conspiciua*.

Basilina nattereri Kolenati 1857

Un exemplar mascul a fost colectat din peștera Fușteica de pe *Myotis myotis* (4. IX. 1965). Ca și *Basilina nana*, *Basilina nattereri* este o specie rară deoarece aparatul genital al acestui exemplar prezenta unele deosebiri față de cele descrise de Theodor, ne-am adresat cunoscutului specialist. El consideră că este vorba de variații individuale, la *Basilina nattereri* fiind posibilă o variabilitate mai mare decât cea pe care a indicat-o, avînd la dispoziție numai 2 exemplare. Specia este cunoscută din Franța, U.R.S.S. (Crimeea) și România.

Basilina nana Theodor 1954

Un exemplar femel a fost colectat din peștera Fușteica de pe *Myotis myotis* (4. IX. 1965). *Basilina nana* este cunoscută la noi numai din această peșteră unde a mai fost găsit un exemplar femel tot pe *Myotis myotis*. Pare a fi o specie rară.

După Hirka, parazitismul acestei specii pe gazdele principale *M. bechsteini* și *M. nattereri*, ar fi destul de mare; raritatea lui *Basilina nana* se explică însă prin aceea că acești lilieci pătrund destul de rar în peșteră, fiind forme arboricole.

Nouvelles captures de *Nycteribiidae* (*Diptera*, *Pupipara*) en Roumanie

Résumé

Dans ce travail l'auteur signale pour la première fois l'existence de *Nycteribia kolenatii* Theodor dans une grotte de Roumanie (région de Dobroudja). Un seul mâle a été recueilli sur le plancher de la grotte « Peștera Liliecilor de la Gura Dobrogei ». Cette région représente la limite Est de l'aréal de cette espèce.

Sont mentionnées de même 25 nouvelles stations pour les 9 espèces de *Nycteribiidae* déjà connues du pays.

Explication des figures

Fig. 1. — Répartition géographique de *Nycteribia kolenatii* Theodor d'après K. H ũ r k a (complétée par nous).

Bibliografie

- 1962 DECU BURGHELE A., *Contribuții la cunoașterea Nycteribiidelor (Diptera, Pupipara) din fauna R. P. Române*, St. și cerc. Biol. Anim., XIV, 2, 225—239.
- 1962—1963 DUMITRESCU M., TANASACHI J. și ORGHIDAN TR., *Răspîndirea Chiropterelor din R. P. Română*, Lucr. Inst. speol. „Emil Racoviță”, I—II, 509—575.
- 1964 HŪRKA K., *Distribution, bionomy and ecology of the European Bat flies with special regard to the Czechoslovak fauna (Dipt., Nycteribiidae)*, Acta Univ. Carolinae Biologica, 3, 167—234.
- 1954 THEODOR O., *Nycteribiidae* in E. Lindner, *Die Fliegen der palaearktischen Region*, 66 a, Stuttgart.

Institutul de speologie „Emil Racoviță” București

Primit în redacție la 18 februarie 1966